

ULTIMUL REGAT

CĂLĂREȚUL MORTII

STĂPÂNII NORDULUI

CÂNTECUL SABIEI

ȚINUTURI ÎN FLĂCĂRI

MOARTEA REGILOR

LORDUL PĂGÂN

TRONUL GOL

RĂZBOINICII FURTUNII

PURTĂTORUL TORȚEI

RĂZBOIUL LUPILOR

BERNARD CORNWELL

RĂZBOIUL LUPILOR

Traducere din limba engleză și note

IOAN CIUPERĂ

LITERA
București
2020

lui, a cucerit Anglia de Est, cârmuită de către danezi, apoi, după moartea surorii sale Æthelflæd, a anexat Mercia. Mai rămăsese doar Northumbria. Merită notat și faptul că unificarea Angliei a fost un proiect al saxonilor de vest care a pornit de la sud către nord și că oricine ajungea pe tronul Wessexului moștenea inevitabil și ambiția unificării teritoriilor care înflăcărăse spiritul regelui Alfred.

Acțiunea romanului de față se desfășoară în jurul anului 920 d.Hr. Uhtred, deși născut saxon (mama sa era saxonă, tatăl anglo, dar am ales calea simplității), se socotește northumbrian. El este surprins de cuvântul *Ænglisc*, englez, însă acest cuvânt va căpăta un sens real în timpul vieții sale. Englaland, Anglia, nu există încă, dar nașterea ei prin sânge, măcel și orori este aproape. Despre aceste lucruri va fi însă vorba tot într-un alt roman.

CUPRINS

Toponime	7
Partea întâi. ȚINUTURI NEÎMBLÂNZITE	9
Partea a doua. SĂRBĂTOAREA ZEIȚEI EOSTRE	181
Partea a treia. FORTAREAȚA VULTURILOR	283
Notă istorică	405

– Si să-i jur credință lui Edward? am izbucnit, scuipând la pronunțarea acestui nume. Niciodată. Nu am nevoie de Wessex și Wessexul nu are nevoie de mine.

– Ce-o să faci în privința proprietăților tale?

– Nimic, i-am răspuns. Ce-aș putea face? Să pornesc un război cu Wessexul? Mă supără că episcopul Wulfheard, un vechi dușman de-al meu, mi-a luat pământul, dar nu am nevoie de cel din Wessex. Am Bebbanburgul. Sunt lord al Northumbriei și stăpânesc tot ce mi-am dorit. De ce aș face ceva? Sunt prea bătrân și n-am nevoie de necazuri.

– Nu ești bătrân, mi-a spus ea arătându-mi, ca de obicei, o fidelitate neclintită.

– Sunt bătrân, am insistat.

Aveam peste șaizeci de ani, ajunsesem la vârstă senectuții.

– Nu arăți ca un bătrân.

– Așa că Wulfheard poate să le-o tragă târfelor lui și să mă lase să mor liniștit. Nu-mi pasă dacă n-o să mai revăd niciodată Wessexul sau Mercia.

Și, totuși, un an mai târziu, eram în Mercia, urcat pe Tintreg, mândrul meu armăsar, purtând coif și zale și cu Răsuflarea-Şarpelui, spada mea, afănată la șoldul stâng. Rorik, scutierul meu, îmi ducea scutul greu cu margini de oțel. În spate veneau nouăzeci de oameni, înarmați ca și mine și călărand pe cai de luptă.

– Dumnezeule! I-am auzit spunând pe Finan, care se află lângă mine și se uita către dușmanul aflat mai jos de noi. Patru sute de nemernici? După o pauză a adăugat: Cel puțin patru sute. Poate cinci sute?

N-am zis nimic.

În acea după-amiază târzie de iarnă era un frig amarnic. Respirația cailor scotea vălătuci de aburi printre copaci desfrunziți de pe colina nu prea înaltă de unde ne uitam la inamicii noștri. Cerul era acoperit de nori care făceau ca zalele și armele noastre să nu strălucească în soare. De departe, în dreapta

mea, fluviul Dee se scurgea încet și cenușiu către mare. Pe terenul jos din fața noastră erau dușmanii și, în spatele lor, Ceasterul.

– Cinci sute, s-a decis Finan.

– Nu m-am gândit niciodată c-o să mai văd tărâmul ăsta, i-am spus. Nici n-am vrut să-l mai văd până la sfârșitul zilelor mele.

– Au distrus podul, a zis Finan uitându-se cu atenție departe, spre sud.

– Tu n-ai face același lucru în locul lor?

Inamicii noștri asediau Ceasterul. Cei mai mulți dintre ei se aflau în partea de răsărit a orașului, dar fumurile focurilor de tabără arătau că mult mai mulți se aflau în partea de miazănoapte. Fluviul Dee curgea pe lângă zidurile din partea de miazăzi a orașului, apoi se îndrepta către estuarul care se întindea către nord. Distrugerea deschiderii principale a podului oferea certitudinea că nici o forță nu putea veni pe uscat dinspre sud. Dacă micuța garnizoană a orașului ar fi încercat să iasă din închegătură, ar fi fost nevoie să meargă spre nord sau spre est, acolo unde inamicul era mai puternic. Iar garnizoana era, într-adevăr, mică. Mi se spuse că mai puțin de o sută de oameni apărau orașul.

Finan se gândeau la același lucru.

– Și cinci sute de oameni nu pot cuceri orașul? a întrebat el cu un aer ironic.

– Sau, poate, aproape șase sute? i-am replicat cu moderăție în glas.

Era greu de estimat numărul inamicilor, căci mulți dintre oamenii din tabără erau femei și copii, dar m-am gândit că cifra dată de Finan era cam mică. Tintreg și-a coborât capul și a fornăit. L-am mângâiat cu palma pe grumaz și am atins mânerul Răsuflării-Şarpelui ca să-mi poarte noroc.

– Nu mi-aș dori să asediez zidurile astea, am zis.

Zidurile din piatră ale orașului Ceaster fuseseră ridicate de către romani, iar românii construiau bine. Membrii micuței garnizoane erau bine conduși. Reușiseră să respingă asalturile

de mai înainte, aşa că vrăjmaşii renunţaseră să mai încerce, aşteptându-i să iasă afară din cauza foamei.

– Deci, ce facem? m-a întrebat Finan.

– Ei bine, am făcut un drum lung, i-am zis.

– Deci?

– Ar fi păcat să nu ne luptăm dacă, după cum am aflat, amărătii din oraş au început să mânânce şobolani, am spus uitându-mă lung către ziduri, apoi către focurile de tabără. Cât despre ceilalţi? Le e frig, sunt plăcăsiţi şi se află aici de prea mult timp. S-au umplut de sânge atunci când au asaltat zidurile, aşa că acum sunt în aşteptare.

Vedeam baricadele mari ridicate de asediatori la poartile de nord şi de est ale oraşului Ceaster; acolo fuseseră postaţi cei mai buni oştenei din trupele inamice pentru a-i opri pe cei din garnizoană să iasă sau să încerce să evadzeze.

– Le este frig, am repetat. Sunt plăcăsiţi şi slabii.

– Slabi? a întrebat Finan zâmbind.

– Cei mai mulţi provin din fyrd, am zis.

Fyrdul era oastea formată din ţărani, oieri, oameni de rând. Poate că erau curajoşi, dar luptătorii instruiţi, aşa cum erau cei nouăzeci de bărbăti care mă însoţeau, erau de departe mult mai de temut.

– Slabi, am repetat. Şi prosti.

– Prosti? a întrebat Berg, care călărea în spatele meu.

– Nu se vede nici o strajă! N-ar fi trebuit să ne lase să ne apropiem aşa de mult. Nici măcar nu ştiu că noi ne aflăm aici. Şi prostia duce la moarte.

– Mă bucur că sunt prosti, a zis Berg,

Era un viking Tânăr şi sălbatic care nu se temea de nimic altceva în afară de muştrările tinerei sale soţii saxone.

– Trei ore până la apusul soarelui? a sugerat Finan.

– Hai să nu pierdem vremea.

L-am întors pe Tintreg şi am mers înapoi printre copaci spre drumul care ducea către Ceaster pe la vadul prin fluviul Mærse. Acest drum mi-a readus în memorie cum îl înfruntasem

pe Ragnall şi cum murise Haesten. Acum, drumul mă ducea către o altă bătălie.

Şi, totuşi, aşa cum coboram pe panta lungă şi uşoară, nu păream ameninţători. Nu ne grăbeam. Mergeam ca nişte oameni care tocmai se intorceau dintr-o călătorie lungă, ceea ce era adevărat. Țineaam spadele în teacă, iar sulitele erau puse în mânunchiuri pe spinările cailor de povară conduşi de scutieri. Fără îndoială, inamicul ne văzuse imediat după ce ieşiseră din pădurea de pe creastă, însă noi eram puţini, pe când ei erau mulţi, iar apropierea noastră arăta că veneam cu gând de pace. Zidul înalt de piatră al oraşului era în umbră, dar puteam distinge flamurile atârnate la metereze. Aveau pe ele cruci creştine. Mi-am adus aminte de venerabilul Leofstan, un nebun pios şi un om de treabă care fusese ales drept episcop al Ceasterului de către Æthelflæd. Ea întărise oraşul-fortăreaţă şi pusese acolo o garnizoană ca un bastion împotriva vikingilor şi danezilor care traversau Marea Irlandei pentru a lua robi din teritoriile saxone.

Æthelflæd, fiica lui Alfred şi conducătoare a Merciei. Moartă acum. Trupul ei putrezeşte într-o criptă rece din piatră. Imaginându-mi mâinile ei nemîşcate ce țineau strâns un crucifix în groaznica beznă a mormântului, mi-am amintit că aceleaşi mâini îmi zgâriau şira spinării atunci când se zvârcolea sub mine. „Dumnezeu să mă ierte“, gumea, „nu te opri.“

Şi acum mă adusese înapoi la Ceaster.

Şi Răsuflarea-Şarpelui era gata să ucidă din nou.

Fratele lui Æthelflæd domnea în Wessex. Îi convenise să-şi lase sora să cărmuiască în Mercia, dar la moartea ei s-a dus cu trupele saxonilor de vest înspre nord peste Temes. Veniseră, spunea el, ca să-i aducă un omagiu surorii sale şi să participe la funeraliile ei, dar au rămas până când au impus domnia lui Edward în regatul surorii sale. Edward, *Anglorum Saxonum Rex*.

Nobilii Merciei care au îngenuncheat în faţa lui au fost răsplătiţi, dar unii, puţini, ce-i drept, îi detestau pe saxonii de vest. Mercienii erau oameni mândri. Într-un timp, regele

Merciei era cel mai puternic cârmuitor din Britania, regii Wessexului și Angliei de Est și căpeteniile Țării Galilor și plăteau dări, iar Mercia era cel mai întins dintre toate regatele britanice. Apoi au venit danezii, și Mercia a decăzut. Însă Æthelflæd s-a luptat cu ei, i-a împins pe păgâni înspre miazănoapte și a construit burhuri care să-i apere granițele. Ea a părăsit această lume, s-a făcut țărână, iar armatele fratelui ei apără zidurile burhului. Regele Wessexului s-a autoproclamat rege al tuturor saxonilor și a pretins arginți pentru a-și plăti garnizoanele; a luat pământul de la nobilii care s-au revoltat și l-a dat oamenilor lui sau Bisericii. Mai ales Bisericii, deoarece preoții le predicau oamenilor din Mercia că era voia zeului lor răstignit ca Eduard al Wessexului să fie rege peste aceste pământuri și că a i te opune regelui însemna să te opui vrerii lui Dumnezeu.

Și, totuși, echipa de zeul răstignit nu a împiedicat izbucnirea tulburărilor, astfel că luptele au început. Saxonii contra saxonilor, creștini contra creștinilor, mercieni împotriva altor mercieni și aceștia din urmă împotriva saxonilor de vest. Rebelii luptau sub standardul lui Æthelflæd susținând că ea își dorise ca fiica ei, Ælfwynn, să-i succeade la tron. Ælfwynn, regină a Merciei! Îmi plăcea Ælfwynn, dar ea n-ar fi fost în stare să stăpânească un regat aşa cum n-ar fi fost în stare să străpungă cu lancea un porc mistreț. Era fluștratică, frivolă, frumoasă și meschină. Edward, aflând că nepoata lui fusese desemnată să preia tronul, avusese grija să-o trimite departe într-o mănăstire împreună cu soția sa repudiată, dar rebelii continuau să fluture flamura mamei sale și să lupte în numele acesteia.

Erau conduși de către Cynlæf Haraldson, un luptător saxon pe care Æthelflæd îl dorea ca soț pentru Ælfwynn. Adevărul era că, bineînțeles, Cynlæf voia să fie el însuși regele Merciei. Era Tânăr, chipeș, curajos în luptă, dar, după părerea mea, cam prostuț. Ambiția lui era să-i zdrobească pe saxonii de vest, să-și scoată soția din mănăstire și să se încoroneze.

Înainte de asta, trebuia să cucerească orașul Ceaster. Însă nu a reușit.

– Cred că o să ningă, a zis Finan în timp ce ne îndreptam spre miazăzi către oraș.

– Nu ninge în perioada asta a anului, i-am spus sigur pe mine.

– O simt în oase, mi-a răspuns el cutremurându-se. O să ningă pe-nserat.

– Pun pariu pe doi șilingi că n-o să ningă, i-am zis batjocoritor.

– Dumnezeu îmi trimite în cale tot felul de nebuni care au bani de aruncat, a râs el. Dar oasele mele nu se înșală niciodată.

Finan era irlandez. Era secundul meu și cel mai bun prieten al meu. Fața lui, încadrată de coiful de oțel, era ridată și îmbătrânită, iar barba îi era sură. Presupun că și eu arătam la fel. M-am uitat cum și-a scos spada, Hoțul-de-Suflete, din teacă în timp ce-și plimba privirea peste fumul de la focurile de tabără din față.

– Ce facem? m-a întrebat.

– Îi gonim pe nemernicii din partea de răsărit a orașului.

– Sunt mulți acolo.

Mă gândeam că două treimi dintre trupele dușmanului se aflau în partea de est a orașului Ceaster. Acolo, focurile erau mai dese printre adăposturile joase făcute din crengi și iarbă. Mai la sud de aceste refugii săracăcioase se aflau vreo douăsprezece corturi mari amplasate lângă ruinele fostei arene romane. Deși fusese folosită drept carieră de piatră, aceasta încă se înălța deasupra corturilor pe care tronau două flamuri nemîscăte în aerul liniștit.

– Dacă Cynlæf se mai află aici, trebuie să fie în unul dintre acele corturi, am zis.

– Să sperăm că nemernicul e beat.

– Sau poate este în arenă.

Respect pentru autori și traducători
Arena, construită în afara orașului, era o construcție imensă din piatră. Sub rândurile de bânci erau niște încăperi ca niște pivnițe care, atunci când fusesem ultima dată aici, serveau drept adăpost câinilor sălbăticiti.

– Dacă ar fi un om cu judecată, ar renunța la asediul, am continuat. Ar lăsa niște oameni care să-i înfomeze pe cei din garnizoană și ar pleca înspre miazăzi. Acolo se joacă soarta revoltei, nu aici.

– Crezi că așa gândește și el?

– E prost ca noaptea, am spus izbucnind în râs.

Câteva femei purtând în spate lemn de foc s-au dat la o parte și au îngenunchiat în timp ce treceam. S-au uitat mirate la noi. Le-am făcut semn cu mâna.

– O să le facem văduve pe unele dintre ele, am zis voios.

– Și ce-i de râs în asta?

I-am dat pinteni lui Tintreg.

– E atât de caraghios că noi, doi moșnegi, ne ducem la război.

– Poate tu ești moșneag, m-a pus la punct Finan.

– Ai aceeași vârstă ca și mine.

– Dar eu nu sunt bunic!

– Ai putea fi. Nu se știe niciodată.

– Copiii din flori nu se pun la socoteală.

– Ba da.

– Atunci, înseamnă că tu ești străbunic.

M-am uitat urât la el.

– Copiii din flori nu contează, am mormăit, ceea ce l-a făcut și pe el să râdă.

L-am văzut făcându-și semnul crucii în timp ce treceam pe lângă cimitirul roman care se afla la marginea drumului. Se spunea că pe acolo erau stafii care se preumblau printre pietrele de mormânt acoperite cu mușchi, pietre cu inscripții șterse de vreme pe care doar preoții care știau limba latină le puteau înțelege. Cu ani în urmă, într-un exces de zel, un preot s-a apucat să răstoarne pietrele de pe morminte spunând că erau niște hidogenii păgâne. În aceeași zi a fost găsit mort, și

de atunci creștinii au îngăduit prezența mormintelor care, cred eu, erau ocrotite de către zeii romani. Atunci când i-am spus această poveste, episcopul Leofstan a izbucnit în râs și m-a asigurat că românii erau buni creștini. „Dumnezeu, Domnul nostru, l-a luat la El pe preot“, mi-a spus el. Dar, la scurt timp, și Leofstan a murit subit, la fel ca preotul care profanase mormintele. *Wyrd bið ful āræd.*¹

Oamenii mei se înșiraseră acum, nu chiar pe un singur rând, dar cam aşa ceva. Nici unul dintre ei nu voia să fie prea aproape de marginea drumului, acolo unde se adunau fantomele. Sirul lung și dezlănat de călăreți ne făcea vulnerabili, dar dușmanii ignorau amenințarea pe care o reprezentam noi. Am trecut pe lângă alte femei, toate cocârjate sub greutatea lemnelor de foc pe care le tăiaseră din crângul de la nord de morminte. Eram deja aproape de focurile de tabără. Vedeam oamenii de pe zidul de miazănoapte al orașului și sulițele lor și știam că erau cu ochii pe noi. Se gândeau probabil că eram întăririile venite să-n ajute pe asediatori.

După ce am trecut de cimitir, l-am strunit pe Tintreg pentru a-mi lăsa oamenii să mă ajungă din urmă. Văzând mormintele și gândindu-mă la episcopul Leofstan, mi-au revenit în minte amintiri de demult.

– Ti-o amintești pe Mus? l-am întrebat pe Finan.

– Dumnezeule, cum ar putea cineva s-o uite? M-a iscodit zâmbind: Ai...?

– Niciodată. Tu?

A scuturat din cap.

– Dar băiatul tău a făcut-o.

Îl lăsasem pe fiul meu la comanda garnizoanei din Bebbanburg.

– E un băiat norocos, am zis.

Mus, pe numele adevărat Sunngifu, era micuță ca un șoricel și se măritase cu episcopul Leofstan.

¹ „Soarta este neînduplecată“ (în anglo-saxonă)

— Mă întreb unde o fi acum Mus, am adăugat visător.

Tot priveam la zidul de miazănoapte al Ceasterului încercând să-mi dau seama căți oameni erau de strajă pe metereze.

— Mai mulți decât mă așteptam, am zis.

— Mai mulți?

— Oameni pe zid, i-am explicat.

Vedeam pe puțin patruzeci de oameni pe metereze, dar știam că încă tot atâtii erau pe zidul de răsărit în fața căruia se aflau majoritatea inamicilor.

— Poate au primit întăriri între timp? a sugerat Finan.

— Sau poate călugărul s-a înșelat, ceea ce nu m-ar mira.

Un călugăr venise la Bebbanburg cu vești despre asediul Ceasterului. Aflaserăm, bineînțeles, despre răzvrătirea din Mercia și ne bucuraserăm de acest lucru. Nu era un secret că Edward, care se autoproclamase rege al anglilor și al saxonilor, voia să invadese Northumbria ca să-și întărească acest titlu plin de aroganță. Sigtryggr, ginerele meu și rege al Northumbriei, se pregătise pentru această invazie și se temea de ea. Pe urmă, am aflat că Mercia se separase iar. Edward, în loc să ne invadese pe noi, se lupta să păstreze noile teritorii. Răspunsul nostru a fost clar: nu aveam să facem nimic! Aveam să lăsăm regatul lui Edward să se rupă în bucăți, pentru că orice luptător saxon omorât în Mercia însemna o spadă mai puțin care să fie adusă în Northumbria.

Și, totuși, eram aici, într-o după-amiază de iarnă sub un cer întunecat, venit să lupt în Mercia.

Sigtryggr nu se bucurase de acest lucru, iar soția lui, fiica mea, fusese de-a dreptul nefericită.

— De ce? mă întrebă ea.

— Am făcut un jurământ, le-am spus, și asta le-a potolit împotrivirea.

Jurăminte sunt sfinte. Să încalci un jurământ înseamnă să-ți atragi mânia zeilor, așa încât Sigtryggr a fost de acord, fără prea multă tragere de inimă, ca eu să pun capăt asediului asupra Ceasterului. Nu că ar fi putut face ceva pentru a mă

opri. Eram cel mai puternic nobil din regatul lui, socrul lui și stăpânul Bebbanburgului. El îmi datora faptul că avea un regat, dar a insistat să iau mai puțin de o sută de luptători.

— Dacă iei mai mulți, nemernicii de scoțieni ar trece granița, mi-a zis.

I-am dat dreptate. Am luat doar nouăzeci de oameni cu care intenționam să salvez noul regat al lui Edward.

— Și te gândești că Edward o să-ți fie recunosător? m-a întrebat fiica mea, încercând să găsească ceva de bun augur în spatele îndărătnicie mele.

Ea se gândeau că recunoștința lui Edward îl va face să renunțe la planurile de-a invada Northumbria.

— Edward o să mă socotească nebun.

— Dar chiar ești! a spus Stiorra.

— În plus, am aflat că e bolnav.

— Astă-i bine, a pufnit ea. Probabil că noua lui soție l-a stors cu totul de vlagă.

Edward n-avea să-mi fie recunosător, indiferent de ce se întâmpla la Ceaster.

Copitele cailor răsunau cu putere pe drumul roman. Ne deplasam tot încet ca să nu trezim bănuieri. Am trecut pe lângă vechea bornă din piatră care arăta că la o milă distanță se afla Deva, așa cum numeau românii orașul Ceaster. Acum ne aflam printre adăposturile improvizate și focurile de tabără. Oamenii se uitau la noi. Nu erau îngrijorați, nu erau străji și nimeni nu ne-a provocat.

— Ce-i cu ei? a murmurat Finan către mine.

— Se gândesc că, dacă le vin ajutoare celor dinăuntru, acestea vor veni dinspre răsărit, nu dinspre miazănoapte. Prin urmare, își închipuie că suntem de partea lor.

— Astă înseamnă că sunt idioți.

Avea, bineînțeles, dreptate. Cynlæf, dacă tot el era comandanțul, ar fi trebuit să aibă santinele la fiecare loc de acces în tabără asediatoare. Dar lungile săptămâni friguroase ale